

Helsinki 9.4.2013

Helsingin Konservatorion Säätiön näkemyksiä ammatillisen koulutuksen tutkintojärjestelmän kehittämistä varten asetetun ohjaus- ja työryhmän valmistelemista kehittämislinjauksista (TUTKE 2)

Helsingin Konservatorion Säätiön puolesta haluan tuoda näkemyksenämme esille seuraavat asiat:

1) Ammatillisten tutkintojen määrittely

Ammatilliset tutkinnot ovat ammattialakohtaisia, useamman ammattialan kattavia tai usealle ammattialalle yhteisiä kokonaisuuksia.

Kuten työryhmä esittää, tutkintojärjestelmässä on tärkeää säilyttää mahdollisuus ammattialakohtaisiin tutkintoihin.

2) Ammatillisen perustutkinnon kriteerit

a) Työryhmä esittää, että ammatillisen perustutkinnon suorittaneella on laaja-alaiset ammatilliset perusvalmiudet alan eri tehtäviin sekä erikoistuneempi osaaminen ja työelämän edellyttämä ammattitaito yhdellä tutkinnon osa-alueella.

Perustutkintoja tarkasteltaessa on keskeistä se, että kyse on nimenomaan perustutkinnoista ja että niiden suorittajat ovat nuoria, 15+ -vuotiaita. Laaja-alaisen osaamisen korostaminen perustutkinnon tasolla ei tunnu realistiselta. Tutkinnon tuottaman ammattitaidon on tarkoitettava sitä, että tutkinnon suorittanut hallitsee alan perustaidot. Vankka alan perusosaaminen luo mahdollisuuksia selviytyä monenlaisista työtehtävistä. Musiikkialaa esimerkkinä käyttäen, riittävän hyvä soitto- tai laulutaito on välttämätön edellytys muusikon töiden saamiselle. Sitä ei voida kompensoida muulla osaamisella. Nuorena koulutuksessa hankittua vahvaa perusosaamista on mahdollista laajentaa työelämässä sekä ammatti- ja erikoisammattitutkinnoissa.

Valinnaisten tutkinnon osien tarjonnalla on mahdollista vastata paikallisiin ja nopeisiin työelämän muutostarpeisiin. Olisikin tärkeää mahdollistaa paikallisesti tarjottavien valinnaisten tutkinnon osien suorittaminen myös aikuisten näyttötutkintona suoritettavissa perustutkinnoissa.

b) Työryhmä esittää, että ammatillisessa perustutkinnossa hyväksytty osaaminen arvioidaan asteikolla 1 - 3.

Ammatillisessa perustutkinnossa hyväksytyn osaamisen arvioimisessa pitäisi palata käyttämään asteikkoa 1 - 5. Opiskelijan osaamisen arviointi asteikolla 1 - 3 ei anna riittävän erotteluvaa tietoa opiskelijoiden osaamisesta ja opiskelijoiden välisistä eroista. Tämä käy ilmi mm. Opetushallituksen kansallisten oppimistulosten arvioinnin tuloksista (oppimistulokset on koottu ammattiosaamisen näytöistä). Myös opiskelijat toivovat sellaisen

arviointiasteikon käyttöä, joka antaisi tutkintotodistuksessa nykyistä tarkemman kuvan heidän osaamisensa tasosta.

Tällä hetkellä arviointiasteikko 1 - 5 on käytössä korkea-asteen koulutuksessa ja myös taiteen perusopetuksessa. Musiikkialalla saman arviointiasteikon käyttäminen eri koulutusasteilla parantaisi arvioinnin linjakkuutta ja osaamisen tunnustamista koulutusasteelta toiselle siirryttäessä. Nyt oppilaitoksissa joudutaan käyttämään useita arviointiasteikoita.

Tutkintorakenteen ja tutkintojen rakenteen jatkuvalla uudistamisella ei välttämättä voida vastata parhaalla mahdollisella tavalla työelämän osaamistarpeisiin. Keskiöön olisikin nostettava rakenteiden sijasta annettavan opetuksen tavoitteiden, sisältöjen, menetelmien, arvioinnin ja laadun kehittäminen työelämän vaatimuksia seuraten ja ennakoiden. Työelämässä nousee jatkuvasti esiin osaamistarpeita, joihin koulutuksella ei pystytä koskaan täysin vastaamaan. Keskeiseksi nousee työelämässä oppimisen merkitys.

Rea Warne
rehtori